Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 04-12-2024 13:47 CET
Document ID:
b9a3dc35-fe7e-4914-afd3-20a87c682530

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 76003-2024

Onderwerp: Preventief jeugdbeleid gemeente Maashorst

Auteur	:	Demi van de Goor
Domein/team	:	Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	:	Demi.vandeGoor@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	R. Sour-van de Ven

Effect op de begroting

☐Ja ☒Nee

Onderwerp
Preventief jeugdbeleid gemeente Maashorst

Voorstel

1. Het 'Preventief jeugdbeleid gemeente Maashorst' vast te stellen.

Inleiding
De meeste jeugdigen in Nederland ontwikkelen zich zonder al te veel problemen tot zelfredzame en sociale volwassenen die een positieve bijdrage leveren aan de samenleving.
Ouders/opvoeders maken zich weleens zorgen en hebben vragen over de opvoeding en het opgroeien van hun kinderen. Dat is normaal en laat zien dat ouders/opvoeders betrokken zijn bij hun kind en het beste voor hun kind willen.

Naast plezierige en liefdevolle situaties zijn er momenten dat opvoeden of opgroeien lastig is. Sommige jeugdigen en hun ouders/opvoeders hebben door de omstandigheden waarin zij opgroeien en opvoeden te maken met extra uitdagingen. Dat geldt bijvoorbeeld voor kinderen van ouders/opvoeders met een verstandelijke beperking, kinderen in gezinnen met geldzorgen, kinderen van ouders/opvoeders met een migratieachtergrond, maar ook voor jeugdigen,
ouders/opvoeders die zelf psychosociale problemen hebben zoals angstklachten of sombere gevoelens.

Het ervaren dat opvoeden en opgroeien soms lastig is, is niet erg. Want vallen en opstaan hoort bij het leven. Echter zien we de laatste jaren een toename in opgroei- en opvoedvragen. Het resultaat daarvan is dat de druk op de specialistische jeugdhulp toeneemt en de kosten stijgen.

Daarom is het nodig om een gedragsverandering te bewerkstelligen en een nieuwe beweging op gang te brengen. Van problematiseren naar normaliseren en meer preventieve inzet dan jeugdhulp. We willen een gezonde, veilige en kansrijke ontwikkeling van jeugdigen bevorderen en de toename in de gespecialiseerde jeugdhulp dempen. Dat kan alleen door het versterken van de sociale basis, gericht te zijn op positief opgroeien en aandacht te hebben voor preventie.

Beoogd effect
In 2028 is het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van gespecialiseerde jeugdhulp met 6% afgenomen door het realiseren van een breed aanbod van preventieve voorziening voor inwoners met opvoed- en opgroeivragen.

Argumenten
1.1 Preventieve inzet organiseren op het gebied van jeugd is een wettelijke taak.
Vanuit de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp. De Jeugdwet is gericht op het voorkomen van problemen en vroegtijdige inzet van hulp en zorg om zo zwaardere vormen van jeugdhulp te voorkomen. Preventieve activiteiten die onder de Jeugdwet vallen, zijn onder andere vroege interventies bij opgroeiproblemen en het faciliteren van informatie en advies. De uitwerking van de preventieve maatregelen op het gebied van jeugd in Maashorst is beschreven in het preventief jeugdbeleid.

1.2 Het preventief jeugdbeleid sluit aan bij landelijke ontwikkelingen.
De Jeugdwet is op dit moment in ontwikkeling, onder de naam de Hervormingsagenda Jeugd. In de periode 2023 – 2028 wordt met de Hervormingsagenda Jeugd gewerkt aan het structureel verbeteren van de kwaliteit en beschikbaarheid van passende jeugdhulp voor jeugdigen en gezinnen en de lange-termijnhoudbaarheid van het jeugdstelsel. Preventie is daarbij een belangrijke sleutel. De uitwerking van de preventieve maatregelen op het gebied van jeugd bevinden zich in het preventief jeugdbeleid en sluiten aan bij de ontwikkeling van de Hervormingsagenda Jeugd.

1.3 Het preventief jeugdbeleid sluit aan bij de 'Sterke Sociale Basis'.
Op 27 juni 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met het beleidskader 'sterke sociale basis'. In het preventief jeugdbeleid wordt aangesloten bij bouwsteen 2 van het beleidskader 'sterke sociale basis', namelijk het realiseren van een uitgebreid aanbod van preventieve en voorliggende voorzieningen. In het preventief jeugdbeleid komt dit tot uiting door voorstellen te doen die het preventieve aanbod uitbreiden. Daarnaast sluit het preventief jeugdbeleid aan bij bouwsteen 4 van het beleidskader 'sterke sociale basis', door in te steken op samenwerken en netwerken in de wijk/kern.

1.4 Het preventief jeugdbeleid is tot stand gekomen in samenspraak met diverse lokale partners, ouders en jongeren uit de gemeente Maashorst.
Bij het opstellen van het preventief jeugdbeleid is er betrokkenheid geweest van diverse partners, ouders en jongeren. Zo zijn er twee participatiebijenkomsten georganiseerd waarbij er op laagdrempelige wijze informatie is opgehaald voor het preventief jeugdbeleid bij professionals. Daarnaast is er bij jeugdigen tussen de 14 en 23 jaar aangesloten bij eet- en lunchmomenten om het preventief jeugdbeleid van input te voorzien en zijn ouders/verzorgers door middel van een enquête geraadpleegd.

1.5 Het preventief jeugdbeleid geeft richting.
Tot op heden had de gemeente Maashorst nog geen preventief jeugdbeleid. In zowel het beleidskader 'sterk sociale basis' als de Hervormingsagenda Jeugd wordt aangegeven dat een sterk lokaal team en een breed preventief aanbod belangrijk is in de voorkoming van zwaardere jeugdzorg. Bovendien vraagt de Hervormingsagenda Jeugd om een lokale vertaling op het gebied van preventie. Het Preventief Jeugdbeleid geeft hier richting aan. Dit gebeurt onder andere door het verlenen van subsidies.

2.1 Het verder implementeren en uitvoeren van het beleidsplan is een bevoegdheid van het College.
Het College heeft de bevoegdheid om beleidsplannen die door de gemeenteraad zijn vastgesteld, verder uit te werken en uit te voeren. De gemeenteraad stelt het beleid vast, maar de uitvoering ervan is in handen van het College. De uitvoering zoals omschreven in hoofdstuk 9. van het 'Preventief Jeugdbeleid gemeente Maashorst' ligt daardoor in lijn met de bevoegdheid van het College.

Kanttekeningen
1.1 Het Preventief jeugdbeleid vraagt een cultuurverandering die groter is dan enkel het jeugddomein.
Het Preventief jeugdbeleid richt zich op het vroegtijdig signaleren en aanpakken van problemen bij kinderen en jongeren om zo latere, vaak zwaardere interventies te voorkomen. Dit vraagt om een cultuurverandering die verder reikt dan enkel het jeugddomein. Deze investering kost tijd. Het preventief jeugdbeleid kan alleen slagen met actieve interne en externe betrokkenheid. Ouders, verzorgers, opvoeders, lokale organisaties en interne collega's hebben meegedacht op de inzet van het preventief jeugdbeleid waardoor er draagvlak is ontstaan in het maken van deze cultuurverandering.

1.2 Er blijft altijd een groep jeugdigen die gespecialiseerde jeugdzorg nodig heeft.
Het is een feit dat, ongeacht hoe effectief preventief jeugdbeleid ook is, er altijd een groep jeugdigen zal zijn die gespecialiseerde jeugdzorg nodig heeft. Sommige jeugdigen komen uit gezinnen met ernstige problemen of kampen hier zelf mee. Deze complexe situaties vereisen vaak intensieve en gespecialiseerde zorg die verder gaat dan wat preventieve maatregelen kunnen bieden. Het preventief jeugdbeleid zal dus niet alle problemen voorkomen. Echter, de behoefte aan gespecialiseerde jeugdzorg kan door vroege interventies wel worden verminderd.

Bovendien zorgt het preventief jeugdbeleid voor een vangnet door het inrichten van een breed voorliggend veld, waardoor de jeugdige na een gespecialiseerde behandeling terug kan keren bij laagdrempelige activiteiten waardoor de kans op een terugkeer naar gespecialiseerde zorg wellicht verminderd kan worden.

1.3 Het is financieel onzeker wat preventie oplevert.
De exacte financiële opbrengsten van preventieve maatregelen zijn vaak moeilijk te kwantificeren en te meten. Terwijl de kosten van interventies direct zichtbaar zijn, zijn de besparingen vaak indirect en pas op langere termijn merkbaar. Door te evalueren worden resultaten zichtbaarder. Dit doen we op basis van kwantitatieve en kwalitatieve gegevens. Daardoor wordt inzichtelijk hoeveel jeugdigen eerst naar het voorliggend veld doorverwezen zijn en hoeveel jeugdigen daarna alsnog gespecialiseerde jeugdzorg nodig hebben. Hierdoor meten we hoe succesvol het preventief jeugdbeleid is en wordt duidelijk waarop we kunnen verbeteren. Het preventief jeugdbeleid is beleid waar een langere adem voor nodig is. Het effect ligt dan ook niet op het financiële vlak, maar met name op het welzijn van de kinderen, jongeren en ouders in de gemeente Maashorst.

Financiën
De uitvoering van het preventief jeugdbeleid valt onder programma 6 Sociaal Domein, taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie. Het beleid kan uitgevoerd worden binnen de beschikbare structurele middelen voor preventief jeugdbeleid. In onderstaande overzicht is de begroting weergegeven van het preventief jeugdbeleid. In de begroting worden de financiële effecten van de nieuwe, gewijzigde of aanvullende inzet per onderwerp gepresenteerd. Dit is op basis van de huidige inschattingen per onderwerp. Indien het voor het behalen van de doelen nodig blijkt te zijn, is het mogelijk dat er tussen deze budgetten binnen het taakveld geschoven kan worden.

	2025	2026	2027	2028 e.v.
ALGEMEEN				
Kinderwerk	30.000	30.000	30.000	30.000
Jaarlijks theater	10.000	10.000	10.000	10.000
SCHEIDINGSPROBLEMATIEK				
Ondersteuning ouders sociaal/juridisch	17.500	17.500	17.500	17.500
Extra training	12.633	7.900	7.900	7.900
KANSRIJKE START				
Lokale coalitie	33.089	33.089	33.089	33.089
Extra interventies	33.977	47.592	47.592	47.592
EENZAAMHEID				
Extra interventies	17.500	17.500	17.500	17.500
MENTALE WEERBAARHEID				
Trainingen	21.500	21.500	21.500	21.500
Extra interventies	59.350	67.720	67.720	67.720
Inzet suïcide (STORM)	94.615	94.615	94.615	94.615
Online jongerenwerk	15.000	25.000	25.000	25.000
Extra inzet GGD Voortgezet Onderwijs	16.116	37.920	37.920	37.920
MIDDELENGEBRUIK				
Extra Interventies	20.000	20.000	20.000	20.000
Vrije ruimte				
Extra interventies	35.441			
KOSTEN	**416.720**	**430.335**	**430.335**	**430.335**
Preventief Jeugdbeleid	362.139	362.139	362.139	362.139
GALA Kansrijke Start Jeugd	54.581	68.196	68.196	68.196
BESCHIKBARE BUDGETTEN	**416.720**	**430.335**	**430.335**	**430.335**
SALDO	-	-	-	-

Naast bovenstaande middelen, zijn in de structurele begroting van Maashorst ook middelen opgenomen voor de inzet van onze strategische partners zoals Compass, Ons Welzijn, GGD. Het voorliggend beleid houdt de inzet van deze partners in stand, maar verlegd op onderdelen wel de focus. Deze budgetten zijn niet meegenomen in bovenstaande begroting, maar dragen nadrukkelijk wel bij aan de totstandkoming van het beleid.

Duurzaamheid
Het Preventief jeugdbeleid draagt bij aan:
1. Goede gezondheid en welzijn
2. Ongelijkheid verminderen

Participatie
Bij de vorming van het preventief jeugdbeleid is een breed scala aan lokale partners, jongeren en ouders betrokken geweest. Twee participatiebijeenkomsten werden georganiseerd om op laagdrempelige wijze input te verzamelen van 24 jeugdigen in de leeftijd van 14 tot 23 jaar. Daarnaast is er een enquête gehouden onder ouders/verzorgers om hun perspectieven te verzamelen. Hierop kwamen 289 reacties. Ook hebben er gesprekken plaats gevonden met diverse lokale partners, zoals jongerenwerk Compass, ONS welzijn, het onderwijs en de kinderopvang.

Tevens zijn we in gesprek gegaan met de werkgroep 'Jeugd en Onderwijs' van de Adviesraad Sociaal Domein (ASD). Tijdens deze gesprekken zijn zij meegenomen in het opstellen van het preventief jeugdbeleid en hebben zij input gegeven. Aanvullend hebben zij een formeel advies afgegeven:

- De opzet van het beleidsplan ziet er veelbelovend uit.
- De door ons ingebrachte gewenste aanpassingen zijn goed in de notitie verwerkt.
- De ASD zal de uitvoering met belangstelling blijven volgen en daar waar nodig/gewenst contact zoeken met de gemeente.
- De ASD is bereid mee te denken bij de evaluatie van de alsdan bereikte doelen.
- De ASD kan instemmen met de beleidsnotitie.

Het advies vindt u in bijlage 2. Brief 'Gevraagd advies van de Adviesraad Sociaal Domein', 7 oktober 2024.

Communicatie
Indien de gemeenteraad instemt zal het beleidsplan op overheid.nl gepubliceerd worden en gedeeld worden met lokale partners. Na collegebesluit volgt een begeleidend persbericht. In het persbericht leggen we uit welke raakvlakken dit beleid heeft met Samenredzaamheid en preventieve gezondheid. (verwijzing naar Sterke Sociale Basis).

Vervolg
Het Preventief jeugdbeleid zal gedurende de periode 2025-2028 worden uitgevoerd en geëvalueerd. Eén keer per twee jaar vindt er een evaluatie plaats op basis van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens. De resultaten van deze evaluatie zullen worden gedeeld middels een raadsinformatiebrief.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
1. Preventief jeugdbeleid gemeente Maashorst
2. Brief ‘Gevraagd advies van de Adviesraad Sociaal Domein’, 7 oktober 2024
3. Brief Gemeente reactie op gevraagd advies van de Adviesraad Sociaal Domein, 5 november 2024

Uden, 5 november 2024

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas